

บันทึก

เรื่อง ผลของมติคณะรัฐมนตรีที่ให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคยกเลิก
การจ่ายเงินช่วยเหลือท้องถิ่นเพื่อไฟฟ้าสาธารณะแก่เทศบาล

กระทรวงมหาดไทยได้มีหนังสือ ที่ มท ๐๔๑๓/๙๖๕ ลงวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๓๑ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า ด้วยกระทรวงมหาดไทยได้ขอความร่วมมือให้เทศบาลจำนวน ๖๖ แห่งมอบระบบการผลิตกระแสไฟฟ้าให้แก่การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคไปดำเนินการตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๐๓ โดยมีหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคขายกระแสไฟฟ้าให้เทศบาลในราคาถูกเพื่อให้เทศบาลนำไปจำหน่ายให้ประชาชนได้โดยมีกำไรเป็นรายได้แก่เทศบาลบ้าง และการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจะต้องจ่ายกระแสไฟฟ้าสาธารณะให้เทศบาลโดยไม่คิดเงินค่ากระแสไฟฟ้า ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๑๐ กระทรวงมหาดไทยได้ขอความร่วมมือให้เทศบาลโอนการเก็บเงินค่ากระแสไฟฟ้าไปให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค โดยให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจ่ายเงินช่วยเหลือท้องถิ่นเพื่อไฟฟ้าสาธารณะให้แก่เทศบาลและเทศบาลจะต้องชำระเงินค่ากระแสไฟฟ้าสาธารณะกลับคืนให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคตามหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในการโอนการเก็บเงินค่ากระแสไฟฟ้า เทศบาลและการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคได้ทำสัญญาในการส่งมอบทรัพย์สินไว้ ในสัญญาดังกล่าวระบุว่า “ผู้รับโอนยินยอมปฏิบัติตามเงื่อนไขและข้อบังคับทุกสิ่งทุกอย่างเกี่ยวกับสัมปทานไฟฟ้าแห่งนี้ทุกประการ”

ต่อมาคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๓๐ เห็นชอบตามที่คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติเสนอ ให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคยกเลิกการจ่ายเงินช่วยเหลือท้องถิ่นเพื่อไฟฟ้าสาธารณะแก่เทศบาลจำนวน ๖๖ แห่ง ตั้งแต่วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๓๐ ทำให้เทศบาลได้รับความเดือดร้อนเพราะต้องรับภาระจัดให้มีไฟฟ้าหรือแสงสว่างแต่เพียงฝ่ายเดียว และไม่มียงบประมาณเพียงพอที่จะพัฒนาปรับปรุงรักษาไฟฟ้าสาธารณะต่อไปได้ดีเท่าที่ควร เทศบาลเห็นว่าสัญญาดังกล่าวเป็นสัญญาต่างตอบแทน ไม่ได้กำหนดระยะเวลา และไม่ได้กำหนดเรื่องการให้ใช้สิทธิเลิกสัญญาไว้ จึงต้องปฏิบัติตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๙๓ กล่าวคือ ต้องได้รับความยินยอมทั้งสองฝ่าย การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจะขอยกเลิกสัญญาแต่เพียงฝ่ายเดียวไม่ได้ มติคณะรัฐมนตรีไม่ใช้กฎหมายและไม่ใช้คู่สัญญาจึงไม่สามารถที่จะบังคับข้อผูกพันระหว่างคู่สัญญาในทางแพ่งได้

กระทรวงมหาดไทยได้นัดประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเมื่อวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๓๐ ประกอบด้วยปลัดกระทรวงมหาดไทย ผู้ว่าการการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคผู้แทนสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย และผู้แทนกรมการปกครอง โดยมีรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย (นายสันติ ชัยวิรัตนะ) เป็นประธานในที่ประชุม ที่ประชุมมีมติให้กระทรวงมหาดไทยหรือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาว่า การที่การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคกับเทศบาลทำสัญญาต่อกันให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจ่ายเงินช่วยเหลือท้องถิ่นเพื่อไฟฟ้าสาธารณะ

ให้แก่เทศบาลจำนวน ๖๖ แห่ง ต่อมาคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติได้เสนอให้คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๓๐ ให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคยกเลิกการจ่ายเงินช่วยเหลือท้องถิ่นเพื่อไฟฟ้าสาธารณะแก่เทศบาลดังกล่าวนั้น มติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวจะมีผลยกเลิกสัญญาที่การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคทำกับเทศบาลซึ่งเป็นข้อผูกพันในทางแพ่ง หรือไม่

กระทรวงมหาดไทยจึงขอหารือปัญหาดังกล่าวมายังคณะกรรมการกฤษฎีกา

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๕) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าว โดยได้ฟังคำชี้แจงข้อเท็จจริงของผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรมการปกครอง) และผู้แทนการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคแล้ว ข้อเท็จจริงปรากฏว่า

ในปี พ.ศ. ๒๕๐๓ ได้มีพระราชบัญญัติการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค พ.ศ. ๒๕๐๓ บัญญัติให้จัดตั้งการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อผลิต จัดให้ได้มา จัดส่งและจำหน่ายพลังงานไฟฟ้า และดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับพลังงานไฟฟ้าและธุรกิจอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่เป็นประโยชน์แก่การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (มาตรา ๖)^๑ โดยให้มีอำนาจดำเนินการตามวัตถุประสงค์ในเขตส่วนภูมิภาค (มาตรา ๗)^๒ ทั้งนี้ ให้โอนธุรกิจอันเป็นขององค์การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคให้แก่การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคด้วย (มาตรา ๑๑)^๓ เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติดังกล่าวคือ “เนื่องจากในปัจจุบันนี้องค์การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคได้ขยายปริมาณงานและมีกิจการไฟฟ้าในส่วนภูมิภาคเป็นจำนวนมาก คือ มีการไฟฟ้าอำเภอและจังหวัดถึง ๑๓๐ แห่ง และยังจะต้องรับโอนกิจการไฟฟ้าเทศบาลและสุขาภิบาลมาดำเนินการผลิตและจำหน่ายอีกประมาณ ๖๓ แห่งในวันนี้ ทั้งรัฐบาลได้มอบหมายให้สร้างการไฟฟ้าตามอำเภอต่าง ๆ ที่ยังไม่มีไฟฟ้าใช้อีกประมาณ ๒๒๕ แห่งให้มีไฟฟ้าใช้โดยทั่วถึงภายใน ๓ ปี และมีนโยบายที่จะให้การผลิตและจ่ายกระแสไฟฟ้าในส่วนภูมิภาคทั้งหมดเป็นหน้าที่ขององค์การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเป็นผู้ดำเนินการ ทั้งนี้ ยังจะเป็นผลให้ได้รับเงินช่วยเหลือมาดำเนินการปรับปรุงกิจการไฟฟ้าของประเทศให้รุดหน้ายิ่งขึ้น เพื่อประโยชน์ของประชาชนทุกท้องถิ่นและกิจการอุตสาหกรรมของชาติ”

เมื่อมีการจัดตั้งการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคแล้ว ในปี พ.ศ. ๒๕๐๓ นั้นเอง

^๑พระราชบัญญัติการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค พ.ศ. ๒๕๐๓

มาตรา ๖ ให้จัดตั้งการไฟฟ้าขึ้น เรียกว่า การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

(๑) ผลิต จัดให้ได้มา จัดส่ง และจำหน่ายพลังงานไฟฟ้า

(๒) ดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับพลังงานไฟฟ้าและธุรกิจอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่เป็นประโยชน์แก่การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

^๒พระราชบัญญัติการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค พ.ศ. ๒๕๐๓

มาตรา ๗ ให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคมีอำนาจดำเนินการตามวัตถุประสงค์ในเขตส่วนภูมิภาค ซึ่งอยู่นอกเขตท้องที่ที่การไฟฟ้านครหลวงดำเนินการอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ฯลฯ

ฯลฯ

^๓พระราชบัญญัติการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค พ.ศ. ๒๕๐๓

มาตรา ๑๑ ให้โอนบรรดาทรัพย์สิน สิทธิประโยชน์ และความรับผิดชอบจนธุรกิจอันเป็นขององค์การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ให้แก่การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

กระทรวงมหาดไทยได้มีหนังสือ^๔ แจ้งผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัดเพื่อทราบนโยบายของกระทรวงมหาดไทยที่ให้เทศบาลมอบการผลิตกระแสไฟฟ้าที่เทศบาลดำเนินการอยู่ให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคต่อไปดำเนินการต่อไป โดยกระทรวงมหาดไทยได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในการโอนการผลิตกระแสไฟฟ้า สรุปได้ดังนี้

๑. การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจะรับโอนการผลิตกระแสไฟฟ้าของเทศบาลทุกแห่งทั่วราชอาณาจักรไปก่อนไม่ว่ากิจการไฟฟ้าของเทศบาลจะขาดทุนหรือมีกำไรส่วนการโอนกิจการไฟฟ้าของเทศบาลไปให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคดำเนินการจะได้ตกลงพิจารณาปรับมอบกันเป็นแห่งๆ ไป ทั้งนี้ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจะรับมอบทั้งทรัพย์สิน หนี้สินและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ในการตีราคาทรัพย์สินที่ส่งมอบ ให้มีคณะกรรมการเป็นผู้พิจารณาและคณะกรรมการดังกล่าวมีหน้าที่กำหนดอัตราค่ากระแสไฟฟ้าที่การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจะจำหน่ายให้แก่เทศบาลโดยพิจารณาถึงฐานะของกิจการไฟฟ้าเทศบาลเป็นแห่งๆ ในหลักการที่ว่า เมื่อจำหน่ายกระแสไฟฟ้าให้แก่ประชาชนแล้วให้เทศบาลยังคงมีรายได้อยู่บ้าง ในขั้นนี้ให้เทศบาลเป็นผู้เก็บเงินค่ากระแสไฟฟ้าจากประชาชนผู้ใช้ไฟฟ้าโดยการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจ่ายค่าบริการให้แก่เทศบาล

๒. สำหรับไฟฟ้าสาธารณะและไฟฟ้าที่จะใช้ในสำนักงานเทศบาลโดยเฉพาะการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจะจ่ายกระแสไฟฟ้าให้โดยไม่คิดค่ากระแสไฟฟ้า กระแสไฟฟ้าที่จะใช้ในรัฐพิธีที่เป็นสาธารณะเป็นครั้งคราว เทศบาลขอให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจัดการติดตั้งและจ่ายให้ตามสมควรโดยไม่คิดมูลค่า ส่วนกระแสไฟฟ้าที่ใช้ในกิจการของเทศบาลหรือสาธารณูปโภค การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจะลดอัตราค่ากระแสไฟฟ้าให้เป็นกรณีพิเศษ

ในปี พ.ศ. ๒๕๐๕ ได้มีการทำสัญญาการโอนกิจการไฟฟ้าระหว่างเทศบาลต่างๆ กับการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยซึ่งเป็น “ผู้ให้สัมปทาน” ฝ่ายหนึ่ง กับผู้แทนเทศบาลซึ่งเป็นผู้รับสัมปทานตั้งโรงทำการไฟฟ้าในเขตเทศบาลซึ่งเป็น “ผู้โอน” ฝ่ายหนึ่ง และผู้แทนการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคซึ่งเป็น “ผู้รับโอน”

อีกฝ่ายหนึ่ง สัญญาดังกล่าวมีสาระสำคัญ ๓ ประการ คือ

๑. ผู้โอนตกลงโอนสิทธิและหน้าที่ประกอบการไฟฟ้าในเขตเทศบาลให้แก่ผู้รับโอน และผู้รับโอนตกลงรับโอนสิทธิและหน้าที่ดังกล่าวไปดำเนินการแทนต่อไป

๒. อาศัยอำนาจตามนัยแห่งสัมปทานข้อ ๓. และความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี ผู้ให้สัมปทานจึงอนุญาตตามความที่กล่าวมาในข้อ ๑. ตั้งแต่วันลงชื่อในสัญญา

๓. ผู้รับโอนยินยอมปฏิบัติตามเงื่อนไขและข้อบังคับทุกสิ่งทุกอย่างเกี่ยวกับสัมปทานไฟฟ้าทุกประการ

ในปี พ.ศ. ๒๕๑๐ กระทรวงมหาดไทยได้มีหนังสือ^๕ แจ้งผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อ

^๔หนังสือกระทรวงมหาดไทยถึงผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด ด่วนมากที่ ๕๓๗๓/๒๕๐๓ ลงวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๐๓ หนังสือฯ ด่วนมากที่ ๕๘๓๘/๒๕๐๓ ลงวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๐๓ และหนังสือฯ ที่ ๑๖๒๖๓/๒๕๐๓ ลงวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๐๓

^๕หนังสือกระทรวงมหาดไทยถึงผู้ว่าราชการจังหวัด (๙ จังหวัด) ด่วนมาก ที่ มท.๐๓๑๑/ว. ๘๐ ลงวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๐

ขอให้แจ้งให้เทศบาลดำเนินการโอนการเก็บเงินค่ากระแสไฟฟ้าซึ่งเทศบาลได้ดำเนินการมาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๐๓ ตามข้อตกลงในครั้งนั้น ให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคดำเนินการต่อไปเพื่อให้เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาลที่จะลดอัตราค่ากระแสไฟฟ้าเพื่อประโยชน์ของประชาชน ในการนี้เทศบาลจะได้รับเงินช่วยเหลือจากการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคตามอัตราต่อจำนวนหน่วยกระแสไฟฟ้าที่จำหน่ายได้ในเขตการจำหน่ายกระแสไฟฟ้า แต่เทศบาลต้องซื้อกระแสไฟฟ้าเป็นค่าไฟฟ้าสาธารณะด้วย เงินช่วยเหลือดังกล่าวจะต้องเพียงพอที่เทศบาลจะจ่ายเป็นค่าไฟฟ้าสาธารณะ และเทศบาลบางแห่งอาจยังมีเงินเหลือพอที่จะนำไปใช้จ่ายในกิจการด้านอื่นได้ด้วย ทั้งนี้ หลักเกณฑ์ที่กระทรวงมหาดไทยแจ้งให้เทศบาลและการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคปฏิบัติตามหนังสือดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ดังนี้

๑. ให้เทศบาลโอนการเก็บเงินค่ากระแสไฟฟ้าให้แก่การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค
๒. ให้ยกเลิกเงินค่าบริการที่การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจ่ายให้แก่เทศบาล
๓. ให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจ่ายเงินช่วยเหลือท้องถิ่นให้แก่เทศบาลในด้านแสงสว่างเพื่อไฟฟ้าสาธารณะ
๔. ให้เทศบาลจัดให้มีไฟฟ้าสาธารณะโดยติดตั้ง ปรับปรุง และบำรุงรักษาด้วยค่าใช้จ่ายของเทศบาล
๕. ให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจำหน่ายกระแสไฟฟ้าสาธารณะให้แก่เทศบาล
๖. ให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจ่ายเงินค่าทรัพย์สินให้แก่เทศบาลต่อไปตามเดิม
๗. ให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาครับโอนเจ้าหน้าที่การเก็บเงินค่ากระแสไฟฟ้าจากเทศบาล

สำหรับกระแสไฟฟ้าสาธารณะตามหลักเกณฑ์นี้ หมายความว่ารวมถึงกระแสไฟฟ้าที่การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคได้จ่ายให้ภายในอาคารของเทศบาลเพื่อใช้ในการกิจการของเทศบาลหรือเพื่อสาธารณะ ตลอดจนภายในบริเวณที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานเทศบาลสถานอนามัย สุขศาลา โรงพยาบาล สถานีดับเพลิง โรงฆ่าสัตว์ ตลาด โรงเรียน สุสาน ฌาปนสถาน สถานที่สำหรับการกีฬาและพลศึกษา สวนสาธารณะหรือสวนสัตว์ ส้วมสาธารณะ น้ำพุ หอกระจายเสียง วิทยุหรือโทรทัศน์สาธารณะ แต่ไม่รวมถึงกระแสไฟฟ้าที่ใช้ภายในอาคารและสถานที่ที่ดำเนินการโดยเทศบาลนิคม หรือมีขึ้นเพื่อแสวงหาประโยชน์ เช่น ห้องแถว ตึกแถว สถานธนาภิบาล การประปา โรงแรม บังกาโล หรือสถานที่พักแรมอื่นใดที่มีไว้เพื่อให้เช่า ซึ่งต้องชำระเงินค่ากระแสไฟฟ้าตามที่มีการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคได้กำหนดไว้เป็นประเภทๆ แล้ว

สำหรับกระแสไฟฟ้าที่ใช้ในงานรัฐพิธีหรืองานประจำปี ให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคคิดค่ากระแสไฟฟ้าเป็นกรณีพิเศษ

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคและเทศบาลได้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงมหาดไทยกำหนดไว้เมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๐ ตลอดมาจนกระทั่งมีมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๓๐ ให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคยกเลิกการจ่ายเงินช่วยเหลือท้องถิ่นเพื่อไฟฟ้าสาธารณะแก่เทศบาลจำนวน ๖๖ แห่ง ตั้งแต่วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๓๐ ซึ่งเทศบาลอ้างว่ามติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวทำให้เทศบาลได้รับความเดือดร้อนเพราะต้องรับภาระจัดให้มีไฟฟ้าสาธารณะแต่เพียงฝ่ายเดียว ทำให้

ไม่มีงบประมาณเพียงพอที่จะปรับปรุงรักษาไฟฟ้าสาธารณะต่อไปได้ดีเท่าที่ควร

สำหรับมติคณะรัฐมนตรีในเรื่องนี้มีว่า^๖ ให้การไฟฟ้าฝ่ายจำหน่ายยกเลิกการคิดค่าไฟถนนในส่วนที่ต่ำกว่าร้อยละ ๑๐ ของการใช้ไฟฟ้าประเภทที่อยู่อาศัยในแต่ละท้องที่ เพื่อขจัดปัญหาในทางปฏิบัติ ส่วนที่เกินให้คิดค่าไฟฟ้าในอัตราของส่วนราชการ และให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคยกเลิกการจ่ายเงินช่วยเหลือท้องถิ่นเพื่อไฟฟ้าสาธารณะแก่เทศบาล รวม ๖๖ แห่งที่ได้รับโอนกิจการมาดำเนินงานแทนด้วย ซึ่งผู้แทนการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคชี้แจงว่า การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคได้ปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีแล้วโดยได้จ่ายกระแสไฟฟ้าสาธารณะให้แก่เทศบาลโดยไม่คิดค่ากระแสไฟฟ้าสำหรับไฟฟ้าสาธารณะในส่วนที่ต่ำกว่าร้อยละ ๑๐ ของการใช้ไฟฟ้าประเภทที่อยู่อาศัยในแต่ละเทศบาล

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๕) ได้พิจารณาข้อหาหรือของกระทรวงมหาดไทยและข้อเท็จจริงดังกล่าวทั้งหมดแล้วเห็นว่า การที่เทศบาลโอนการผลิตกระแสไฟฟ้าให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาครับไปดำเนินการต่อไปตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๐๓ และได้มีการทำสัญญาการโอนกิจการไฟฟ้าระหว่างเทศบาลกับการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๕ โดยเทศบาลยังเป็นผู้เก็บเงินค่ากระแสไฟฟ้าจากประชาชนผู้ใช้ไฟฟ้า และต่อมาเมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๐ เทศบาลได้โอนการเก็บเงินค่ากระแสไฟฟ้าให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคดำเนินการต่อไป โดยการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจ่ายเงินช่วยเหลือเพื่อไฟฟ้าสาธารณะให้แก่เทศบาลและเทศบาลต้องซื้อกระแสไฟฟ้าเป็นค่าไฟฟ้าสาธารณะนั้น การดำเนินการทั้งหมดที่กล่าวมานี้เป็นการดำเนินการตามนโยบายของกระทรวงมหาดไทยซึ่งเป็นหน่วยงานที่กำกับและควบคุมเทศบาลและการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคทั้งสิ้น มิใช่เป็นการดำเนินการตามสัญญาระหว่างคู่สัญญาคือเทศบาลกับการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคตามที่เทศบาลเข้าใจแต่อย่างใด สำหรับข้อ ๓ แห่งสัญญาการโอนกิจการไฟฟ้าระหว่างเทศบาลกับการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งมีข้อความว่า “ผู้รับโอนยินยอมปฏิบัติตามเงื่อนไขและข้อบังคับทุกสิ่งทุกอย่างเกี่ยวกับสัมปทานไฟฟ้าแห่งนี้ทุกประการ” ที่เทศบาล อ้างนั้นหมายความว่าผู้รับโอนยินยอมปฏิบัติตามเงื่อนไขและข้อบังคับที่เกี่ยวกับสัมปทานไฟฟ้าซึ่งเทศบาลได้ทำไว้กับผู้ให้สัมปทานคือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยอันเป็นข้อกำหนดการปฏิบัติระหว่างผู้ให้สัมปทานกับผู้รับสัมปทานเท่านั้น เงื่อนไขและข้อบังคับเกี่ยวกับสัมปทานนั้นจึงไม่เกี่ยวข้องหลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติที่กระทรวงมหาดไทยแจ้งผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อให้เทศบาลและการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคปฏิบัติ ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ มท. ๐๓๑๑/ว.๘๐ ลงวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๐ ที่ให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจ่ายเงินช่วยเหลือท้องถิ่นให้แก่เทศบาลในด้านแสงสว่างเพื่อไฟฟ้าสาธารณะแต่ประการใด

โดยสรุป คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๕) เห็นว่าตามปัญหาที่หารือมานี้ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจที่อยู่ในความกำกับและควบคุมของรัฐบาลต้องปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีที่ให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคยกเลิกการจ่ายเงิน

^๖หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๒๐๒/๑๐๒๑๖ ลงวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๓๐ ประกอบกับบันทึกสำนักงานคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ ที่ นร (กพข) ๐๙๐๗/๑๖๗๖ ลงวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๓๐

ช่วยเหลือท้องถิ่นเพื่อไฟฟ้าสาธารณะแก่เทศบาล อันเป็นนโยบายของรัฐบาล กรณีจึงมิใช่เป็นเรื่อง
การปฏิบัติตามสัญญาหรือการเลิกสัญญาต่างตอบแทนตามที่เทศบาลเข้าใจแต่อย่างใด

(ลงชื่อ) วัฒนา รัตนวิจิตร

(นายวัฒนา รัตนวิจิตร)

รองเลขาธิการฯ

รักษาราชการแทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เมษายน ๒๕๓๑